

URZĄD MIASTA W REDZIE

RADCA PRAWNY

84-240 Reda, ul. Gdańska 33

tel. 58 678-80-23 faks: 58 678-31-24 e-mail: sekretariat@reda.pl

*załącznik nr 2
do protokołu
z dnia 06.11.2025r.*

Reda, 22.10.2025 r.

OPINIA PRAWNA

w przedmiocie możliwości wprowadzenia obowiązkowych dyżurów radnych

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153; dalej Ustawa);
2. Uchwała Nr LIII/541/2014 Rady Miejskiej w Redzie z dnia 29 października 2014 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Miasto Reda (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2014 r. poz. 3934 z późn. zm.; dalej Statut).

Zagadnienie prawne:

1. Czy radni mają obowiązek odbywania regularnych dyżurów dla mieszkańców / spotkań z mieszkańcami?
2. Czy taki obowiązek może zostać nałożony na radnych w drodze uchwały rady?

Analiza prawna:

Status prawny radnych, w tym ich uprawnienia oraz obowiązki, reguluje przede wszystkim ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Zgodnie z treścią art. 23 ust. 1 zd. 2 Ustawy radny utrzymuje stałą więź z mieszkańcami oraz ich organizacjami, a w szczególności przyjmuje zgłaszane przez mieszkańców gminy postulaty i przedstawia je organom gminy do rozpatrzenia. Ustawa nie precyzuje, w jaki sposób należy realizować tak określone obowiązki radnego. W Ustawie brak jest odniesień dotyczących formy, warunków lub częstotliwości utrzymywania przez radnych kontaktu z mieszkańcami. Ustawa nie zawiera również upoważnienia umożliwiającego uchwalenie tego rodzaju regulacji przez radę miejską.

Dokumentem, który określa organizację wewnętrzną oraz tryb pracy rady miejskiej jest statut gminy (art. 22 ust. 1 Ustawy). Treść §21 ust. 2 Statutu Gminy Miasto Reda powiela brzmienie art. 23 ust. 1 zd. 2 Ustawy, nie wprowadzając w tym zakresie żadnych

dodatkowych regulacji. Jednocześnie, w treści §20 Statutu przyjęto, że Przewodniczący i Wiceprzewodniczący przyjmują mieszkańców Miasta, w sprawach dotyczących Miasta. Analogicznej regulacji brak w stosunku do pozostałych radnych – w szczególności Statut nie wskazuje na konieczność odbywania przez radnych dyzurów dla mieszkańców, jak również nie narzuca obowiązku organizacji spotkań indywidualnych. W kontekście powyższych rozważań należy jednak zwrócić uwagę na treść §25 ust. 1 Statutu, który stanowi, że radni mogą stosownie do potrzeb przyjmować mieszkańców Miasta w siedzibie Urzędu w sprawach dotyczących Miasta i jego mieszkańców. Cel ten może być realizowany również w innym lokalu wyznaczonym przez Burmistrza.

W orzecznictwie sądów administracyjnych znaleźć można wiele wypowiedzi odnoszących się do podejmowanych przez samorządy prób wprowadzenia w drodze uchwał organu stanowiącego szczegółowych regulacji dotyczących sposobu wykonywania przez radnych obowiązków określonych w art. 23 Ustawy. Podążając za utrwaloną linią orzeczniczą, należy wskazać, iż rada miejska w ramach kompetencji do określania organizacji wewnętrznej oraz trybu pracy organów gminy, nie może określać zasad sprawowania mandatu radnego, bowiem kwestie te zostały uregulowane przepisami rangi ustawowej. Nakładając na radnego obowiązek utrzymywania stałej więzi z mieszkańcami, ustawodawca nie określił zasad, form ani metod tych kontaktów, nie upowaznił do tego także organu stanowiącego gminy. Mandat radnego ma charakter mandatu wolnego, a jego wykonywanie poddane jest jedynie weryfikacji wyborczej. Sposób oraz częstotliwość wykonywania obowiązków radnego pozostawione są jego uznaniu. Ustawa o samorządzie gminnym nie zawiera przepisu, który mógłby stanowić podstawę normatywnej regulacji w tym zakresie o charakterze wykonawczym, przepisem takim nie jest w szczególności art. 22 Ustawy (por. wyrok Wojewódzkiego sądu Administracyjnego w Lublinie z dnia 05.02.2015 r., sygn. akt III SA/Lu 647/14; wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 08.05.2008 r., sygn. akt III SA/Wr 119/08).

Wnioski:

1. Żadne przepisy nie nakładają na radnych obowiązku odbywania dyzurów dla mieszkańców lub organizowania indywidualnych spotkań z mieszkańcami.
2. Z uwagi na brzmienie art. 23 ust. 1 Ustawy oraz wolny charakter mandatu radnego, brak jest podstaw do nakładania tego rodzaju obowiązków na radnych w drodze uchwały rady miejskiej, w tym w ramach upowaznienia zawartego w art. 22 Ustawy.

3. Radni samodzielnie decydują o tym, w jaki sposób wykonywać będą obowiązki określone w art. 23 ust. 1 Ustawy.
4. Nie ma przeszkód uniemożliwiających radnym zorganizowanie dyzurów lub indywidualnych spotkań z mieszkańcami z własnej inicjatywy. Obowiązujące postanowienia Statutu dają radnym możliwość przyjmowania mieszkańców w siedzibie urzędu.